

שמות החג

לשבועות יש מספר שמות נוספים, שכל אחד מהם מבטא את מהות החג. ראשית כל, בספר דברים פרק ט"ז נאמר: "ועשית חג שבועות לה' אלוהיך".

למה שבועות? כי ביום זה מסתיימים שבעת השבועות שהתחלנו לספור מאז פסח. הרי בני ישראל חיכו בכל מאודם לקבלת התורה והחלו לספור מהיום הראשון של פסח, עד שבסופו של דבר הגיעו לשבעה שבועות - ואז קיבלו את התורה.

שמות נוספים הם "חג הקציר" (בתקופה זו מסתיימת עונת הקציר, וכשבית המקדש היה קיים היו מביאים מהחיטים החדשים שקצרו), "חג הביכורים" (במקביל מתחילה עונת הביכורים - כל בעל מטע של פירות משבעת המינים שנשתבח בהם ארץ ישראל לקח את הפירות הראשונים והביא אותם אל בית המקדש) ו"עצרת". השם הזה אינו מהתורה - כך פשוט כינו אותו חז"ל, בהתייחס לעובדה שמדובר בחג המהווה המשך ישיר לפסח. ומה הקשר לפסח? כי ליציאה ממצרים אין כל משמעות, אמרו חז"ל, ללא סיום התהליך - קבלת התורה בהר סיני.

מעניין לגלות שבניגוד לשאר החגים אין בשבועות סממן חיצוני (חנוכייה, שופר, סוכה וכו'), אולי מלבד טנא הביכורים שקשור בכלל למהות אחרת. הסיבה היא שדווקא בגלל שמדובר בחג מתן תורה - אין סמלים חיצוניים העלולים להסיט אותנו מהמהות עצמה.

שמות החג

שאלות

1. מה משמעות שם החג: "שבועות"? הסבירו בלשונכם.

2. מלאו את הטבלה הבאה על סמך הכתוב בקטע המידע:

שם החג	על שום מה נקרא כך?	מהי התקופה המוזכרת בהקשר לשם זה?

3. במה שונה חג השבועות משאר החגים?

4. מהו ההסבר לשוני זה?

למה אוכלים מאכלי חלב בחג?

קודם כל, התורה נמשלה לחלב ("דבש וחלב תחת לשונך", שיר השירים ד') וכמו שתינוק יכול להתקיים רק בזכות חלב אם, כך התורה מספקת תזונה רוחנית לנשמה.

אבל ההסבר המעשי יותר נוגע לכך שמיד אחרי קבלת תורה בני ישראל חזרו איש איש לביתו ורצו לאכול. אבל אחרי שקיבלו את כל הציוויים ונכנסו לעול תורה ומצוות, הכנת בשר כבר לא הייתה פשוטה כל כך. עכשיו הם הצטוו לבצע הכנות רבות - להכשיר כלים, לבדוק את סכין השחיטה, לשחוט בדרך מסוימת וכו', וכמובן שלקח להם זמן להיערך לכך, מה גם שאותו יום היה יום שבת, בו אסור לשחוט או לבשל. אז הם פשוט אכלו מאכלי חלב, שאינם דורשים הכשרה מיוחדת.

שרית פולק

למה אוכלים מאכלי חלב בחג? שאלות

1. בקטע המידע מוזכרת השוואה בין התורה לחלב. הסבירו את ההקבלה בין שני מושגים אלו.
2. מצאו בתוך קטע המידע הסבר נוסף לכך שאנו אוכלים מאכלי חלב בשבועות. העתיקו את המשפט מתוך הקטע.
3. ערכו רשימה ובה כל הפעולות אותן נדרשו בני ישראל לעשות לאחר קבלת התורה.
4. "אבל" ההסבר המעשי יותר" - מה משמעות המילה "אבל" במשפט זה?
4. איזו מילה יכולה להחליף את המילה "אבל" במשפט זה?

למה קוראים בחג דווקא את מגילת רות?

ראשית, רות הייתה גיורת שקיבלה את חוקי התורה בלב שלם (ורק כך, למעשה, הגיור תקף).

בשבועות כולנו נחשבים באופן מסוים כגרים, משום שאנחנו הרי חוגגים את מתן התורה וכך מקבלים על עצמנו מחדש את החוקים והמצוות.

טעם נוסף הוא פשוט יותר: עיקר סיפור מגילת רות התרחש בתקופת הקציר של השנה, ולכן נוהגים לקרוא אותה דווקא כעת.

לפי הטעם האחרון, שבועות הוא יום הלידה והפטירה של דוד המלך, שהיה כזכור מצאצאי רות ובעלה בעז.

למה קוראים בחג דווקא את מגילת רות? שאלות

1. אתרו את המושג גיורת במילון ובארו אותו.
2. כיצד מתקשר המושג גיורת לחג השבועות?
3. כתבו מהן 2 הסיבות לשמן אנו קוראים מגילת רות בחג השבועות?
4. מהו האירוע המיוחד שארע בחג השבועות לפי קטע המידע שקראתם?

למה נהוג ללמוד תורה בחג השבועות?

לא תאמינו, אבל דווקא במעמד מתן תורה בני ישראל, איך לומר - נרדמו. כלומר, לא התעוררו בזמן למתן תורה ולכן, כפי שכתוב בשולחן ערוך ילקוט יוסף, "הוצרך הקב"ה להעירם משינתם על ידי קולות וברקים".
לכן בתור תיקון קיבלנו את המנהג ללמוד כל הלילה.

למה נהוג ללמוד תורה בחג השבועות?

שאלות

1. מהו ההסבר למנהג לימוד התורה בשבועות?
2. כיצד העירו את בני ישראל משנתם?
3. בחרו מתוך קטעי המידע **מנהג אחד** הנהוג לקיימו בחג השבועות. סכמו בקצרה בלשונכם על מהות המנהג.
4. תארו כיצד אתם מקיימים את המנהג בביתכם?
5. הביעו את עמדתכם בנוגע למנהג זה. האם אתם אוהבים לקיימו? מדוע?
בכתיבתכם הקפידו על כללי הכתיבה והארגון שנלמדו בכיתה.
הוסיפו תארים ורגשות, הקפידו על משלב לשוני גבוה, הוסיפו סימני פיסוק מתאימים.